

**Storums
kommun**
LUSPIE

Undersökning

Detaljplan för bostäder på del av fastigheterna
Klippen 1:4, 1:5 och 1:32, Storums kommun,
Västerbottens län

Upprättad 2021-12-21

Dnr: 2021.108-315

Upprättande av detaljplan Undersökning av detaljplanens miljöpåverkan

Strategisk miljöbedömning

Enligt 4 kap. 34 § plan- och bygglagen och 6 kap. 3 § miljöbalken ska kommunen göra en strategisk miljöbedömning för alla detaljplaner och program som kan antas medföra en betydande miljöpåverkan.

Enligt 6 kap. 9 § miljöbalken innefattar en strategisk miljöbedömning att kommunen ska samråda om hur omfattningen av och detaljeringsgraden i en miljökonsekvensbeskrivning ska avgränsas (avgränsningssamråd), upprätta en miljökonsekvensbeskrivning (MKB), ge tillfälle till synpunkter på miljökonsekvensbeskrivningen och förslaget till plan eller program, samt att ta hänsyn till miljökonsekvensbeskrivningen och inkomna synpunkter innan planen eller programmet antas eller läggs till grund för reglering.

Undersökning

Enligt 6 kap. 5 § miljöbalken krävs det att kommunen vid upprättande eller ändrande av en plan eller ett program gör en undersökning om genomförandet av planen, programmet eller ändringen kan antas medföra en betydande miljöpåverkan och om en strategisk miljöbedömning ska göras eller inte.

Krävs en strategisk miljöbedömning ska redovisningen ske i planbeskrivningen (4 kap 34 § och 33 § första stycket 4 plan- och bygglagen).

Om en strategisk miljöbedömning inte ska göras, ska skälen redovisas i planbeskrivningen, enligt 4 kap. 33 § 1 första stycket och 33 b § plan- och bygglagen.

Ställningstagande

Detaljplanen antas inte medföra betydande miljöpåverkan och en miljöbedömning enligt 6 kap. 11 § miljöbalken och 4 kap. 34 § plan- och bygglagen (2010:900) är inte nödvändig. I denna undersökning redovisas innehållet (omfattning) och detaljeringsgrad för de utredningar som ska genomföras under det fortsatta planarbetet.

Motiv till ställningstagandet

Undersökningen grundas på följande:

- Genomförandet bedöms i övrigt inte innebära några risker för människors hälsa.
- Miljökvalitetsnormerna riskerar inte att överskridas.
- Planen bedöms sammantaget ge en ringa miljöpåverkan.

Detaljplanens positiva inverkan på miljön, hälsa m.m.:

- Detaljplanen innebär en förtätning av bebyggelse och en utveckling av landsbygden.

I kommande planarbete ska dessa frågor hanteras särskilt:

- Dagvattenfrågan ska hanteras i kommande detaljplan.
- Tillkommande bebyggelse anpassas till landskapsbilden.
- Bedömning av hur avloppsanläggningar på bästa sätt kan anläggas utifrån markens förutsättningar.

**Sammanfattning av vilka utredningar/undersökningar som initialt krävs av
exploatör:**

- Geoteknisk undersökning.
- VA-utredning.

Bakgrund och planens syfte

Fastighetsägarna har ansökt om att få upprätta detaljplan för bostäder på del av fastigheterna Klippen 1:4, Klippen 1:5 och Klippen 1:32. Fastighetsägarnas tidiga skiss, se bilaga. Området ligger cirka 5 km nordväst om Hemavan på västra sidan av E12 ner mot Umeälven. Området omfattar cirka 7,8 hektar. Planens syfte är att möjliggöra byggnation av cirka 20 fritidshus. Marken ägs av privatpersoner. För området berörs samfällad mark och Klippens samfällighetsförening har via styrelsemöte 2020-05-15 beslutat att den samfällda marken som bildats för forvåg inte har någon betydelse eller uppgift idag och bör därför tas bort.

Översiktskarta.

Bestämmelser

Riksintressen

Aktuellt område ligger inom riksintresse för friluftsliv (Vindelfjällen enligt 3 kap § 6 MB) och rörligt friluftsliv – geografiska bestämmelser för kust- turism och friluftsliv (enligt 4 kap § 2 MB). Tillkommande bebyggelse bedöms inte påverka riksintressena negativt.

Kommunövergripande översiktsplan (ÖP)

Enligt gällande ÖP från 2011 ska tillkommande bebyggelse placeras i inte så exponerade lägen och bebyggelsen ska ges en god estetisk utformning. Ny bebyggelse ska därför föregås av detaljplaneläggning. Nya direktutfarter på E12 ska undvikas.

Landsbygdsutveckling i strandnära läge (LIS)

Delar om av området ligger inom strandskyddat området och platsen är utpekad som LIS-område i kommunens tematiska tillägg från 2014 och det innebär ett möjligt skäl för dispens från det generella strandskyddet.

Detaljplaner

Området ligger utanför detaljplanelagt område.

Miljö kvalitetsnormer Vatten

Platsen ligger nordöst om grundvattenförekomst (SE730570-14653) samt i närheten av vattendrag Umeälven (SE730306-499956) som är klassat enligt VISS (Vatteninformationssystem Sverige).

Följande aspekter bedöms i aktuell detaljplan

	<i>Relevant</i>	<i>Inte relevant</i>
Stads- och landskapsbild	X	
Kulturmiljö	X	
Natur- och terrängförhållande	X	
Rennäring	X	
Rekreation och friluftsliv	X	
Strandskydd	X	
Kommunikationer	X	
Hälsa och säkerhet, orsakat av detaljplanen	X	
Hälsa och säkerhet, orsakat av omgivningen	X	
Klimatpåverkan	X	
Måluppfyllelse	X	

De aspekter som bedömts vara relevanta för detaljplanen utvecklas närmare nedan.

Stads- och landskapsbild

Området ligger vackert beläget i sluttning mot Umeälven, ej synligt från E12. Det är viktigt att tillkommande bebyggelse anpassas till landskapsbild. Fasadmaterial bör utföras av trä i dämpande naturtoner.

Kulturmiljö

Inga registrerade fornlämningar finns i området.

Natur- och terrängförhållande

Vegetationen består av fjällbjörkskog av lavris- och risgrästyp. Behov av inventering av växt- och djurlivet är bedöms inte aktuell.

Marken lutar i västlig riktning. En bäck passerar i södra delen.

En barmarksbesiktning har skett av tjänstepersoner från miljö- och samhällsbyggnadsförvaltning. Marken bedöms okulärt stabil och lämplig att bebygga.

Bild tagen från den östra delen av området mot sydväst.

Rennäringens riksintressen

- Kärnområde av riksintresse
- Rastbete av riksintresse
- Flyttleder av riksintresse
- Svår passage av riksintresse

Rennäring

Området ligger i närhet av riksintressen för rennäring, se karta nedan (planområdets ungefärliga läge svart cirkel). Området ligger inom Ubmeje tjeälddies åretruntmarker vilket medför att åtgärder inte får vidtas som innebär avsevärd olägenhet för rennäringen (Rennäringslagen 30 §). Berörd sameby ska höras.

Rekreation och friluftsliv

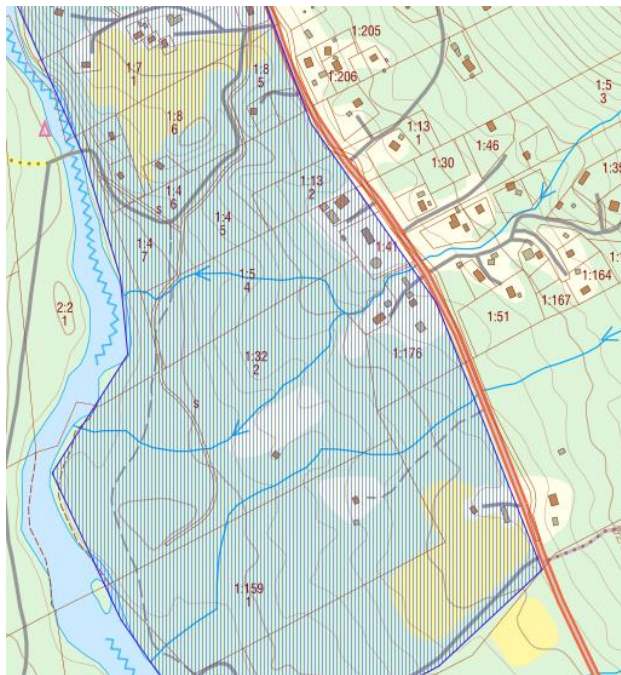
Området ligger inom riksintresse för friluftsliv (MB 3:6) och riksintresse för turism och friluftsliv övriga fjäll (MB 4:1, 2). Storumans kommun bedömer att förslaget inte påtagligt kommer att skada riksintressena.

Den gamla så kallade forvägen används vintertid som skoterspår. Hur man löser skotertrafiken ska utredas i planarbetet.

Strandskydd

Delar av området omfattas av strandskydd då planerat område för nya fastigheter ligger cirka 40 meter från Umeälvens strandkant. Platsen är utpekad som LIS-område i kommunens tematiska tillägg från 2014 och det innebär ett möjligt skäl för dispens från det generella strandskyddet, se blå skrafferat område i kartan nedan (utdrag från LIS-planen).

Strandskyddet regleras i 7 kap. 13-18 §§ MB. Inom strandskyddsområde får inte åtgärder vidtas som går emot strandskyddets syften. En förutsättning för upphävande av strandskyddet är att djur- och växtlivet inte påverkas på ett oacceptabelt sätt, att allmänhetens tillgång till strandområden inte försämras och att det finns så kallade "särskilda skäl" som anges i lagtexten:

1. redan har tagits i anspråk på ett sätt som gör att det saknar betydelse för strandskyddets syften,
2. genom en väg, järnväg, bebyggelse, verksamhet eller annan exploatering är väl avskilt från området närmast strandlinjen,
3. behövs för en anläggning som för

sin funktion måste ligga vid vattnet och behovet inte kan tillgodoses utanför området,

4. behövs för att utvidga en pågående verksamhet och utvidgningen inte kan genomföras utanför området,
5. behöver tas i anspråk för att tillgodose ett angeläget allmänt intresse som inte kan tillgodoses utanför området, eller
6. behöver tas i anspråk för att tillgodose ett annat mycket angeläget intresse. eller om:
7. en byggnad, anläggning, verksamhet eller åtgärd bidrar till utvecklingen av landsbygden.

En översiktsplan ska ge vägledning vid bedömningen om en plats ligger inom ett område som är lämpligt för utvecklingen av landsbygden, så kallat "LIS-område".

Strandskyddet återinträder om en detaljplan ersätts med en ny detaljplan (enligt 7 kap. 18 g § MB). Strandskyddet kan dock upphävas inom detaljplan (enligt 4 kap. 17 § PBL) om det finns särskilda skäl för det och om intresset av att ta området i anspråk på det sätt som avses med planen väger tyngre än strandskyddsintresset.

Strandskyddet upphävs i detaljplanen inom kvartersmark. Som särskilt skäl åberopas punkt 7 enligt ovan. Fri passage ska tryggas i planförslaget genom att lägga ett område med cirka 40 meter naturmark mellan vattnet och kvartersmark.

Kommunikationer

Biltrafik

Området är tänkt att anslutas till befintlig väg och utfart mot väg E12 norrut. Den gamla forvägen måste förbättras för att klara för att följa Trafikverkets publikation 2021:001 för

vägar och gators utformning (VGU). Även tillkommande anslutningsvägar ska följa VGU för att klara räddningstjänstens krav på åtkomst.

Parkeringsytor

Parkeringslösning ska utredas i planarbetet. Minst 1,5 p-plats/lägenhet ska anordnas.

Skotertrafik

Storumans kommun är en av de skotertätaste kommunerna i Sverige och skoteråkningen är stor i området och därför anser kommunen att det är viktigt att planera för skotertrafik. Ett bra spårssystem minskar konflikter med andra aktiviteter. Området ligger utanför tätbebyggt område (beslutat enligt Trafikförordningen). Den gamla så kallade forvägen i området har använts vintertid som skoterspår. Hur man löser skotertrafiken ska utredas i planarbetet.

Gångvägar/skidspår

Möjlighet att vandra och åka skidor i området är goda.

Hälsa och säkerhet, orsakat av detaljplanen

Miljö kvalitetsnormer (MKN)

Miljö kvalitetsnormer (MKN) är ett juridiskt bindande styrmedel som infördes med miljöbalken 1999 (5:e kap.) för att komma till rätta med miljöpåverkan från diffusa utsläppskällor som till exempel trafik och jordbruk. En MKN kan anges som en halt eller ett värde (högsta tillåtna halt av ett ämne i luft, mark, eller vatten) men kan även beskrivas i ord om lägsta godtagbara miljö kvalitet inom ett geografiskt område. MKN kan ses som styrmedel för att på sikt nå miljö kvalitetsmålen (www.miljomal.nu).

Det finns idag MKN för olika föroreningar i utomhusluften (SFS 2010:477), olika parametrar i vattenförekomster (SFS 2004:660), olika parametrar i havsmiljön (SFS 2010:1341) olika kemiska föreningar i fisk- och musselvatten (SFS 2001:554) samt för omgivningsbuller (SFS 2004:675).

MKN för utomhusluft

Det finns svenska MKN för den högsta tillåtna halten i utomhusluft av kvävedioxid och kväveoxider, svaveldioxid, kolmonoxid, ozon, bensen, fina partiklar (PM10 och PM2,5), bens(a)pyren, arsenik, kadmium, nickel och bly i utomhusluft. Tillkommande trafik i och med detaljplanens genomförande bedöms inte innebära betydande luftutsläpp som leder till att MKN riskerar att överskridas.

MKN för vattenförekomster

Bottenvikens vattendistrikt är Sveriges nordligaste vattendistrikt och omfattar hela Norrbottens län samt större delen av Västerbottens län. Länsstyrelsen i Norrbottens län har utsetts till vattenmyndighet i distriktet. Vattenmyndigheten i Bottenvikens vattendistrikt beslutade i februari 2017 om MKN för samtliga yt- och grundvattenförekomster i vattendistriktet vilka ska uppnå god ekologisk status (alternativt god potential) samt god kemisk ytvattenstatus om inte särskilda skäl finns. MKN innefattar även ett krav på ickeförsämring, vilket innebär att

vattenförekomstens miljötillstånd inte får försämrats till en lägre statusklass. Under 2021 har åtgärdsprogram, förvaltningsplan och miljökvalitetsnormer reviderats (avseende cykeln 2017-2021).

Vattenförekomster	EU-CD	Ekologisk status/potential	Kemisk status	MKN Ekologisk status	MKN Kemisk status	Miljöproblem
Umeälven	SE730861-146315	Otillfredsställande ekologisk potential	Uppnår ej god (Hg och PBDE)	Otillfredsställande ekologisk potential	God kemisk status med undantag för Hg och PBDE	Miljögifter (Atmosfärisk deposition), flödesförändringar, morfologiska förändringar och kontinuitet

Grundvattenförekomst	EU-CD	Kemisk status	Kvantitativ status	MKN Kemisk status	MKN Kvantitativ status	Miljöproblem
Sand- och grusförekomst (Rensimmarvallen)	SE730306-499956	God	God	God kemisk grundvatten status	God kvantitativ status	Inga

Samlad bedömning av MKN för vattenförekomster

Utveckling enligt planförslaget bedöms inte påverka om normerna för god ekologisk eller god kemisk yt- och grundvattenstatus kan uppnås/upprätthållas för nämnda vatten. Området kommer att ingå i kommunens verksamhetsområde för vatten. En VA-utredning ska tas fram. För en långsiktigt hållbar dagvattenhantering ska de naturliga förhållande på platsen bibehållas så långt som möjligt. Anläggande av byggnader och vägar innebär oundvikligen att naturliga avrinningsförhållanden förändras men bl.a. genom lämpliga materialval och ytor för infiltration, rening och fördröjning kan denna påverkan minimeras.

Hälsa och säkerhet, orsakat av omgivningen

Markradon – Förekomsten av markradon har inte undersökts inom området. Rent generellt är höga radonhalter inte vanliga i fjällområdet. Radonsäkert byggande rekommenderas dock generellt där markradon inte undersökts.

Markföroreningar - Ingen misstanke finns om att markföroreningar förekommer inom

planområdet. Om frågan om sanering av förorenad mark blir aktuell ska den hanteras enligt miljöbalkens bestämmelser.

Markförhållanden - Geoteknisk undersökning krävs. Detaljplanen ska uppfylla de säkerhetsnivåer som ställs för planer och nyexploatering enligt IEG:s (Europastandarder inom Geoteknik) tillämpningsdokument. Redan bebyggda delar inom en ny detaljplan ska uppfylla de stabilitetskrav som ställs på nyexploatering alternativt måste restriktioner finnas. Eventuella restriktioner eller krav på åtgärder måste säkerställas i planen.

Omgivningsbuller - Enligt plan- och bygglagen 4 kap. 33a § ska planbeskrivningen om detaljplanen avser en eller flera bostadsbyggnader innehålla en redovisning av beräknade värden för omgivningsbuller. Det behövs dock inte redovisning om det ej anses behövt med hänsyn till bullersituationen, vilket enligt en preliminär bedömning från Boverket och SKL innebär åtminstone 5 dBA under riktvärdena. För beräkning av bullernivåer det blir vid ett genomförande av planen ska Boverkets och SKLs skrift "Hur mycket bullrar vägtrafiken?" användas.

Vatten- och avlopp - Området kommer att ingå i kommunens verksamhetsområde för vatten. En utredning kring hur spillvatten ska hanteras krävs.

Klimatpåverkan

Utifrån rapporten *Underlag för samordnad beredskapsplanering vid höga flöden och dammbrott i Umeälven, WSP 2015-04-20* framgår att området inte berörs av 100-årsflödet.

■ Vattenyta vid Q normal
■ Vattenyta vid Q 100

I kommande planbeskrivning ska det redovisas de planeringsförutsättningar och de överväganden som legat till grund för planens utformning med hänsyn till förväntad klimatpåverkan. Vid behov kan särskilda planbestämmelser föras in på plankartan i syfte att möjliggöra skyddsåtgärder och förhindra olämplig markanvändning. Planen ska dock inte göras mer detaljerad än vad som är nödvändigt med hänsyn till syftet med planen.

Måluppfyllelse

1. Begränsad klimatpåverkan
2. Frisk luft
3. Bara naturlig försurning
4. Giftfri miljö
5. Skyddande ozonskikt
6. Säker strålmiljö
7. Ingen övergödning
8. Levande sjöar och vattendrag
9. Grundvatten av god kvalitet
10. Hav i balans samt levande kust och skärgård
11. Myllrande våtmarker
12. Levande skogar
13. Ett rikt odlingslandskap
14. Storslagen fjällmiljö
15. God bebyggd miljö

Bedömningen är att miljömålen kommer att beaktas och att dessa inte kommer att beröras negativt.

Medverkande tjänstepersoner

Ulrika Kjellsdotter, planhandläggare,
Ulrik Norgren, planerare/byggnadsinspektör,
Elin Rutqvist, miljö- och samhällsbyggnadschef och
Anna Svingfors, miljöinspektör.

Ulrika Kjellsdotter
Planhandläggare